

Силабус навчальної дисципліни
«Міжкультурні аспекти перекладу у сфері фахової комунікації»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки		
Спеціальність	035 Філологія		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Спеціалізація	035.04 Філологія. Германські мови і літератури (переклад включно)		
Освітньо-професійна програма	Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)		
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна		
Мова навчання	Іспанська/українська		
Семестр	I		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	Залеснова Олена Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент		
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завданнями навчальної дисципліни є вдосконалення мовно-комунікативної компетентності, підґрунтям якої є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (іспанська як перша іноземна мова) комунікативні компетентності, удосконалення навичок перекладу культурно-маркованих текстів з метою подальшого використання у своїй практичній перекладацькій діяльності.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є поглиблення знань теоретичних засад перекладознавства та особливостей інтерпретації і перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці з іспанської мови українською.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає вивчення особливостей перекладу культурно-маркованих і науково-технічних текстів у контексті міжкультурної комунікації.</p>		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год.	2 год.
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	20 год.	2 год.
	консультації	-	-
	самостійна робота	60 год.	86 год.
Передумови до	Для успішного освоєння дисципліни магістранти повинні знати особливості		

вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів різних жанрів, мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації.</p> <p><i>Вміти</i> перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську суспільно-політичні тексти, публіцистичні тексти, рекламні тексти; застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії, дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників.</p> <p><i>Володіти практичними навичками</i> перекладацького аналізу та перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці, які пов'язані зі стратифікаційною та ситуативною варіативністю лексики а також із соціальною нормою перекладу.</p>
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Забезпечити майбутніх перекладачів належною науково-практичною базою для здійснення перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці, вдосконалення фахової перекладацької та міжкультурної комунікативної компетентності, виховування мовного смаку і мовного чуття, вміння оцінювати власне мовлення та мовлення інших авторів текстового продукту, оволодіння культурою мислення, постановці цілей і вибору.</p>

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним, володіти навичками критичного мислення.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді й автономно, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною (англійською та другою іноземною) мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 13. Здатність до особистісного і професійного розвитку, самовдосконалення, застосування кращих практик у професійній діяльності.
- ЗК 14. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.
- ЗК 15. Здатність розвивати в собі гнучкість і системність мислення, оперативність у вирішенні особистісних, соціальних і професійних проблем.
- ЗК 16. Розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах, здатність проявляти емпатію, толерантність і повагу до культурної різноманітності.

З метою формування фахових компетентностей:

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів
- ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для

досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9. Здатність передавати текст оригіналу за допомогою різного виду стилістичних адаптацій у мові перекладу і прагматичних стратегій, які орієнтовані на читача тексту перекладу згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу.

ФК 10. Здатність здійснювати усний послідовний двосторонній переклад з англійської мови та другої іноземної мови на рідну мову та з рідної мови на іноземну із використанням лексичних і граматичних трансформацій.

ФК 11. Здатність здійснювати редагування та постредагування текстів перекладу та робити реферування всіх основних видів тексту на англійській та другій іноземній мовах.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці.

Знати методи і прийоми досягнення позитивного результату відтворення культурно маркованої лексики з урахуванням соціокультурного та прагматичного потенціалу оригіналу.

Знати кліше і лексику, що обслуговує культурно марковані елементи та їхні українські еквіваленти

Вміти успішно долати підготовчий етап до здійснення перекладу, виконувати власне переклад і редагувати зроблений переклад текстів, що містять культурно марковані одиниці

Вміти відтворювати при перекладі тексти, що містять культурно марковані лексичні одиниці із збереженням соціокультурного та прагматичного потенціалу оригіналу.

Вміти застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії у процесі усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Здатність спілкуватися українською та іспанською мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації.

Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації.

Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.

Навчальна логістика

(тематичний план)

Змістовий модуль 1.

Переклад як особливий вид міжкультурної комунікації

Тема 1. Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація

Тема 2. Перекладацька діяльність як частина міжкультурної комунікації

Тема 3. Соціокультурні аспекти перекладу.

Тема 4. Когнітивно-дискурсивні аспекти перекладу

Тема 5. Лінгво-прагматичні аспекти перекладу

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25

2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Перекладацький аналіз іспанською мовою та переклад на українську мову запропонованих текстів :

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.

2
«не задовільно»

Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку

Відмітка про залік «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття другого рівня вищої освіти (очної і заочної) студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості студентам денної та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Студенти погоджують цей графік із викладачем і завідувачем кафедри.

Якщо студенти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати.

Процедуру та форми терміни відпрацювання студентами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра романської і новогрецької філології та перекладу і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Під час роботи над письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів навчальної роботи.

Основні види відповідальності студентів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Рекомендована література

Основна:

1. Амеліна, С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). *Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови)*. Вінниця: Нова книга.
4. Гетьман, З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
5. Залеснова, О. В (2019). *Prácticas de traducción*. – К.: В-чий центр КНЛУ.
6. Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*. К.: Центр навчальної літератури.
7. Манакін, В. М. (2012). *Мова і міжкультурна комунікація*. К.: Академія
8. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducción y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
9. Corsellis, Ann (2010). *Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos*. Granada: Editorial Comares
10. Guidère, Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.
11. Martín Ruano, M. R., Vidal Caramonte, Á. (2016). *Traducción, medios de comunicación, opinión pública*. Granada: Editorial Comares.

Додаткова:

12. Бабенко, Є., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
13. Білоус, О. М. (2013). *Теорія і технологія перекладу*. Кіровоград: Видчий центр КДПУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniky.pdf>
14. Бондарчук, Л. І. (2008). *Культура ділового мовлення*. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь».
15. Івз Гамбіера, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.

16. Копильна, О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
17. Тороп, Пеетр (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга.
18. Arrés, Eugenia, Yborra, Juan, Castillo, Fernando. (2021). *Luces, cámara y... traducción audiovisual: Guía para futuros traductores audiovisuales*. Madrid: Editorial Pie de Página.
19. Castellano Martínez, José María (2021). *Fundamentos nocionales y traductológicos para la traducción de textos turísticos promocionales*. Granada: Editorial Comares
20. El-Madkouri Maataoui, Mohamed (2020). *Lingüística aplicada a la traducción*. Madrid: Síntesis.
21. Oliver González, Antoni. (2016) *Herramientas tecnológicas para traductores*. Barcelona: Editorial UOC.
22. Pym, Anthony (2016). *Teorías contemporáneas de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://www.rae.es/>
www.cervantes.es/
<http://www.elpais.com/>
<http://www.elmundo.es/>
<http://biglib.com.ua>
<http://www.elcastellano.org>
<https://www.rincondelvago.com/>
<https://www.coloquial.es/>
<http://www.spain.sc/>
https://www.spain.info/es/sobre_espanha
<https://es.wikipedia.org/>
<https://www.academia.edu/>
<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>
https://orcit.eu/resources-shelf-es/story_html5.html
<https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language>